

ศึกษาองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน
Study the Components of 21st Century Administrative Skills
of School Administrators

บาทหลวง เด่น ช่วยสุข

*ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ดร. บุญมี ก่อบุญ

*คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ดร. พรเทพ เสถียรนพเก้า

*คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Rev. Den Chuaisuk

*Master of Education in Educational Administration and Development,

Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

Dr. Boonmee Koboon

*Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

Dr. Pornthep Steannoppakao

*Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

ข้อมูลบทความ

รับบทความ 4 สิงหาคม 2567

แจ้งแก้ไข 2 กันยายน 2567

ตอบรับบทความ 3 กันยายน 2567

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 แหล่ง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่และร้อยละ 2) การประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน มีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ทักษะการสื่อสาร (2) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (3) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ และ (4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21; ทักษะการสื่อสาร; ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล; ทักษะมนุษยสัมพันธ์; ทักษะความคิดสร้างสรรค์

Abstract

The purpose of this research article is to study the components of 21st century administrative skills of school administrators by conducting the following two steps:

1) Studying relevant documents and research from ten sources. The instrument used is a synthesis table detailing the components of 21st century administrative skills for school administrators, along with statistics such as frequency and percentage.

2) Evaluating the suitability of 21st century administrative skills components for school administrators, focusing on a panel of five experts. The instrument used is a 5-point Likert scale questionnaire, with statistics such as mean and standard deviation employed.

The result of this research is as follows: 1) The components of 21st century administrative skills for school administrators consist of four elements: (1) Communication Skills; (2) Digital Technology Skills; (3) Human Relations Skills; and (4) Creative Thinking Skills. The all components were found to be highly appropriate.

Keywords : The 21st Century Administrative Skills; Communication Skills; Digital Technology Skills; Human Relations Skills; Creative Thinking Skills

บทนำ

สังคมในยุคปัจจุบันและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความซับซ้อนและหลากหลายมิติ ส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก การวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และมีนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (แผนยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ สถานศึกษาในฐานะองค์การหลักในการจัดการศึกษา ต้องพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ อีกทั้ง ให้ความสำคัญกับคุณภาพและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ (นุจรี แก้วบริบัติ และอุไร สุทธิแย้ม, 2566) แต่การที่บุคลากรในสถานศึกษาจะมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้ ผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคลากรและจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน คือ ความสามารถของผู้บริหารในการดำเนินงานและจัดการกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยทักษะนี้รวมถึงการใช้ความรู้ ความชำนาญ สติปัญญา และเทคนิควิธีการบริหารที่เหมาะสม ผู้บริหารต้องผสมผสานทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ ใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและได้รับการยอมรับจากผู้อื่น และเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุด (นิภาพร รอดไพบูลย์, 2565) ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่น มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสบการณ์ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จและทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559) ผู้บริหารต้องคิดหายุทธศาสตร์ใหม่ ๆ ในการบริหารจัดการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน และใส่ใจในศาสตร์การสอนที่เหมาะสม รวมถึงการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครู ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เทียบเท่าระดับสากล และช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (สมหมาย อ้าดอนกลอย, 2556)

การพัฒนาการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น จำเป็นที่จะต้องทราบถึงองค์ประกอบให้ชัดเจนเพื่อจะได้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาอย่างตรงประเด็น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาบุคลากร อีกทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารงานที่เหมาะสมของผู้บริหารโรงเรียน และเพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

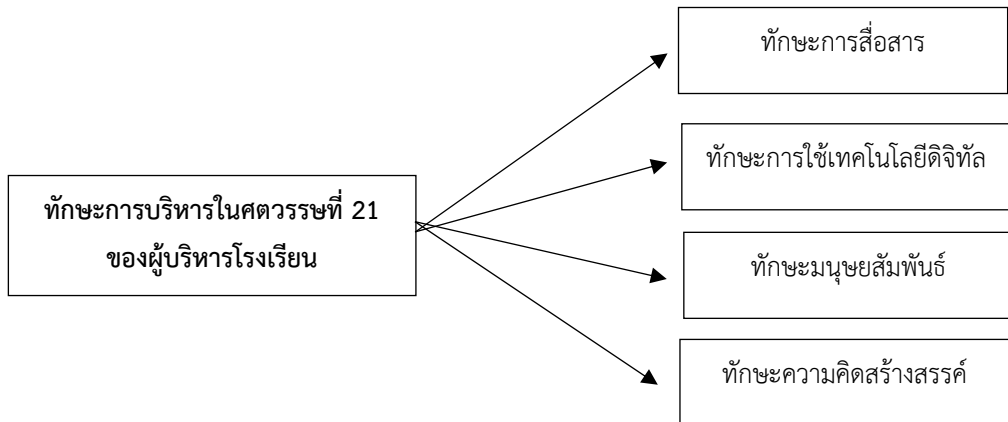
เพื่อศึกษาองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมและสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดของนักวิชาการ ได้แก่ พิทักษ์ กลิ่นบำรุง (2559); บุญส่ง กรุงขาลี (2561); ปัทมา ประทุมสุวรรณ

ศึกษารอบองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน

(2562); พรพิมล แก้วอุทัศน์ (2563); กอบเกียรติ กาญจนเทพ (2564); นิภาพร รอดไพบูลย์ (2565); ปริฉัตร เกิดสวัสดิ์ (2566); นุจรีย์ แก้วบริบัติ (2566); Katz (1995); Joshi (2012) สามารถสร้างเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตในการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 แหล่งข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 แหล่ง เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน คือ แบบสังเคราะห์เอกสาร

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแจงความถี่จากหลายแหล่งข้อมูล โดยใช้แบบสังเคราะห์เอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน โดยการวิเคราะห์หาความถี่ และร้อยละ

1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

2. การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน

2.1 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยนำองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ได้จากการสังเคราะห์เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก ทางด้านการศึกษาและมีประสบการณ์ทำงาน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

2) ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียน สังกัดองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทและมีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

3) ครู ผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาและบุคลากรในโรงเรียน สังกัดองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีและมีประสบการณ์ทำงาน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประยุกต์ตามแนวทางของ Likert (Likert Five's Rating Scale) และ บุญชม ศรีสะอาด (2553) ซึ่งได้กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการนำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และให้ความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51-5.00 หมายถึง องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารโรงเรียน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความเหมาะสม

2.5 สถิติที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1) ผลการศึกษาองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักวิจัย จำนวน 10 แหล่ง โดยการแจกแจงความถี่ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไปของความถี่ทั้งหมด โดยแสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน

แหล่งข้อมูล	พิทักษ์ กลิ่นบำรุง (2559)	บุญส่ง งามชาติ (2561)	ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562)	พรพิมล แก้วทัศน์ (2563)	กอบเกียรติ กาญจนเทพ (2564)	นิภาพร รอดไพฑูรย์ (2566)	ปรีดิตร เกิดสวัสดิ์ (2566)	นุสรีย์ แก้วบริบูรณ์ (2566)	Katz (1995)	Joshi (2012)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่คัดสรร
1. ทักษะการสื่อสาร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	9	90	✓
2. ทักษะการตัดสินใจ	✓		✓	✓						✓	4	40	
3. ทักษะด้านการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์		✓									1	10	
4. ทักษะการทำงาน	✓										1	10	
5. ทักษะการทำงานเป็นทีม		✓	✓		✓		✓				4	40	
6. ทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม	✓										1	10	
7. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	✓	✓	✓		✓	✓		✓			6	60	✓
8. ทักษะมนุษยสัมพันธ์		✓		✓		✓		✓	✓		5	50	✓
9. ทักษะด้านการแก้ปัญหา		✓	✓								2	20	
10. ทักษะความคิดสร้างสรรค์		✓			✓	✓	✓	✓			5	50	✓
11. ทักษะด้านคุณธรรมและจริยธรรม		✓				✓				✓	3	30	
12. ทักษะการกระตุ้นจิตใจ			✓								1	10	
13. ทักษะด้านเทคนิค				✓					✓		2	20	
14. ทักษะด้านความคิดรวบยอด				✓					✓		2	20	
15. ทักษะด้านการวินิจฉัย				✓							1	10	
16. ทักษะด้านการบริหารเวลา				✓						✓	2	20	
17. ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรม					✓						1	10	
18. ทักษะด้านวิสัยทัศน์						✓	✓				2	20	
19. ทักษะทางการบริหาร										✓	1	10	
20. ทักษะความเข้าใจในด้านพฤติกรรม										✓	1	10	
21. ทักษะภาวะผู้นำ										✓	1	10	
22. ทักษะการบริหารความเครียด										✓	1	10	
23. ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม										✓	1	10	
รวม	5	8	6	7	6	6	4	4	3	9			

ศึกษาองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป หรือร้อยละ 50 เพื่อคัดสรรองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สรุปได้ว่า องค์ประกอบของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร มีความถี่ เท่ากับ 9 คิดเป็นร้อยละ 90 2) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีความถี่ เท่ากับ 6 คิดเป็นร้อยละ 60 3) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ มีความถี่ เท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 50 และ 4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีความถี่ เท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 50

ตาราง 2 ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน

องค์ประกอบ	การตรวจวัดระดับความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ (N=5)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ทักษะการสื่อสาร	5	0.00	มากที่สุด
2. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	5	0.00	มากที่สุด
3. ทักษะมนุษยสัมพันธ์	5	0.00	มากที่สุด
4. ทักษะความคิดสร้างสรรค์	5	0.00	มากที่สุด
ภาพรวม	5	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 2 สรุปได้ว่าความเหมาะสมองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะมนุษยสัมพันธ์ และทักษะความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.00

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะที่สำคัญประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร มีความถี่เท่ากับ 9 คิดเป็นร้อยละ 90 ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีความถี่เท่ากับ 6 คิดเป็น

ร้อยละ 60 ทักษะมนุษยสัมพันธ์ มีความถี่เท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 50 และทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีความถี่เท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 50 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ทักษะการสื่อสาร: การสื่อสารเป็นทักษะที่สำคัญในทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะในยุคดิจิทัล ที่การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและผ่านช่องทางดิจิทัลมีบทบาทสำคัญ ผู้บริหารที่มีทักษะการสื่อสารที่ดีจะสามารถสื่อสารกับทีมงาน นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร รอดไพบุลย์ (2565) ที่เน้นความสำคัญของทักษะการสื่อสารในการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีทักษะการสื่อสารที่ดีสามารถสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานของพรพิมล แก้วอุทิศน์ (2563, หน้า 8) ที่กล่าวว่า การสื่อสารที่ดีคือการที่ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดความคิดและรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้อง สามารถเจรจา ตอรอง ชี้แนะ หรือให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงาน นำเสนอในที่สาธารณะ อย่างมีอาชีพ และประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม

ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล: ในศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในทุกด้านของการศึกษา ผู้บริหารที่มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจะสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ และสื่อสารข้อมูลไปยังกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะนี้รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การจัดการปัญหา การพัฒนาหลักสูตร และการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง กรุงชาติ (2561, หน้า 7) ที่กล่าวว่าทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลคือความชำนาญในการเลือกใช้และปรับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ตลอดจนการส่งการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับจุฬาลักษณ์ ชราศรี (2559, หน้า 32) ที่กล่าวว่าทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูลและระบบสื่อสารอย่างแม่นยำและรวดเร็ว เพื่อใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง

ทักษะมนุษยสัมพันธ์: การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบข้างเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารงาน ผู้บริหารที่มีทักษะมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะสามารถสร้างความร่วมมือและสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน ส่งผลให้ทีมงานมีความสุขและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง กรุงชาติ (2561, หน้า 7) ที่กล่าวว่าทักษะมนุษยสัมพันธ์คือ

ความชำนาญในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรภายในโรงเรียน และการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับไกรศร เจียมทอง (2561, หน้า 9) ที่กล่าวว่า ทักษะมนุษยสัมพันธ์คือความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น โดยเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล

ทักษะความคิดสร้างสรรค์:ความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถคิดนอกกรอบและหาวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถสร้างสรรค์โปรแกรมและกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนและชุมชนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง กรุงชาติ (2561, หน้า 6) ที่กล่าวว่าทักษะความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการวิเคราะห์นโยบายและนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับมณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 17) ที่กล่าวว่าทักษะความคิดสร้างสรรค์คือกระบวนการทางสมองในการแปลความหมายข้อมูลอย่างเป็นระบบ สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ และกระตุ้นให้บุคลากรริเริ่มความคิดใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์

ผลการศึกษาองค์ประกอบทักษะเหล่านี้ช่วยให้ผู้วิจัยมองเห็นว่าผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ควรมีคุณสมบัติและทักษะที่หลากหลายเพื่อให้สามารถรับมือกับความท้าทายและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาองค์ประกอบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะมนุษยสัมพันธ์ และทักษะความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาขององค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบว่า 4 องค์ประกอบเป็นแนวทางการพัฒนาตนเอง ในการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน จากผลการศึกษาทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เป็นองค์ประกอบที่มีความสอดคล้องและเป็นแนวทางในการพัฒนาของผู้บริหารโรงเรียน นำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อส่งผลดีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
2. หน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำผลการศึกษา来帮助ในการวางแผนพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมให้ผู้บริหารทุกคนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อาจจัดกิจกรรมอบรม สัมมนา หรือโครงการพัฒนาต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับองค์ประกอบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในเชิงลึก
2. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนบริหารจัดการ และการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของโรงเรียนในยุคปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กอบเกียรติ กาญจนเทพ. (2564). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ 32]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. ไม่ได้ตีพิมพ์.
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 32* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ 32]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ไม่ได้ตีพิมพ์.

- จุฬาลักษณ์ ชราศรี. (2559). *สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียนวัดโพธิ์ทอง สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. ใน *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21*. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นุจรี แก้วบริบัติ และ อุไร สุทธิแย้ม. (2566). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหาร การปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(2), 127–146.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง กรุงขาลี. (2561). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปัทมพร พงษ์เพชร. (2561). *ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ปัทมา ประทุมสุวรรณ. (2562). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- ปรีณัฏร์ เกิดสวัสดิ์. (2566). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3(1), 689–700.
- พรพิมล แก้วอุทัย. (2563). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พิทักษ์ กลิ่นบำรุง. (2559). การศึกษาคูณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580). (2561, 13 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*, 135(82ก), 1.
- สมหมาย อ่ำดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 7(1), 1–7.
- Joshi, M. (2012). *Administration skills*.
<http://www.sterrenstages.nept/manager/files/books/administration-skills.pdf>
- Katz, R. L. (1995). Skills of an effective administrator. *Harvard Business Review*, 33(1), 31–42.